



**UNIVERSITATEA ECOLOGICĂ DIN BUCUREȘTI**  
**FACULTATEA DE DREPT**



**Program de studii universitare de master**

**DREPTUL INFORMAȚIILOR ȘI AL SECURITĂȚII PRIVATE**

**Forma de învățământ: învățământ cu frecvență**

**Suport de curs pentru disciplina:**  
**INSTITUȚII DE DREPT PENAL**

**Titular disciplină: Prof. univ. dr. Ovidiu Predescu**

**București**

# CUPRINS

<b>Introducere .....</b>	<b>3</b>
a. Date privind titularul de disciplină .....	3
b. Date despre disciplină.....	3
c. Obiectivele disciplinei .....	3
d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului.....	3
e. Resurse și mijloace de lucru .....	4
f. Structura cursului .....	4
g. Evaluarea .....	5
<b>Capitolul 1. ....</b>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.1. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.2. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
1.3. Bibliografie recomandată .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<b>Capitolul 2. ....</b>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
2.1. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
2.2. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
2.3. Bibliografie recomandată .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<b>Capitolul n. ....</b>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
n.1. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
n.2. ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
n.3. Bibliografie recomandată .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>

## Introducere

Cursul este destinat studenților din cadrul programului de studii universitare de master Dreptul informațiilor și al securității private din cadrul Facultății de Drept – Universitatea Ecologică din București.

### a. Date privind titularul de disciplină

Nume și prenume:	Ovidiu PREDESCU
E-mail:	

### b. Date despre disciplină

Anul de studiu:	I
Semestrul:	1

### c. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"><li>• Cunoașterea, înțelegerea și aprofundarea instituțiilor de drept penal, precum și a modalităților concrete în care trebuie analizate, interpretate și aplicate normele imperative din acest domeniu.</li><li>• însușirea elementelor de drept penal în concordanță cu deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, cu deciziile Curții Constituționale, deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție și practica judiciară a instanțelor judecătorești constituie principalul obiectiv al cursului.</li></ul>
Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"><li>• sistematizarea cunoștințelor dobândite ca urmare a prelegerilor susținute;</li><li>• aprofundarea celor mai importante noțiuni;</li><li>• verificarea nivelului de cunoștințe dobândite de către masteranzi atât prin participarea la cursuri, cât și prin studiu individual.</li></ul>

### d. Competențe acumulate după parcurgerea cursului

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"><li>• Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea conceptelor și principiilor din domeniul dreptului penal;</li><li>• Interpretarea și explicarea legislației internaționale și naționale specifice domeniului penal;</li><li>• Aplicarea normelor imperative de drept penal.</li><li>• Acordarea asistenței sau consultanței de specialitate în problematica penală;</li><li>• Formularea unor propuneri de lege ferenda privind modificarea, completarea sau perfecționarea legislației în materia penală.</li></ul>
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Utilizarea eficientă a surselor informaționale atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională;</b></li> <li>• <b>Dobândirea unor abilități de lucru și comunicare în echipă, facilitând rezolvarea unor probleme specifice domeniului și luare unor decizii, precum și implicarea în alte activități.</b></li> </ul>
-------------------------	--

**e. Resurse și mijloace de lucru**

Pentru o pregătire temeinică vă sugerăm să consultați bibliografia recomandată.

**f. Structura cursului**

Cursul *Instituții de drept penal* este alcătuit din 2 părți, fiecare structurată pe 12 capitole:

*Partea I – Drept penal general*

1. Legea penală și limitele ei de aplicare
2. Definiția generală a infracțiunii
3. Cauzele justificative
4. Cauzele de neimputabilitate
5. Tentativa
6. Unitatea de infracțiuni
7. Pluralitatea de infracțiuni
8. Autorul și participanții
9. Sistemul sancțiunilor de drept penal potrivit codului penal în vigoare
10. Individualizarea pedepselor
11. Circumstanțe atenuante și circumstanțe agravante
12. Alte modalități de individualizare judiciară a pedepsei.

*Partea a II-a – Drept penal special*

1. Infracțiuni contra persoanei
2. Infracțiuni contra vieții
3. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății
4. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie
5. Infracțiuni contra libertății persoanei
6. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile
7. Infracțiuni care aduc atingere domiciliului și vieții private
8. Infracțiuni contra patrimoniului săvârșite prin sustragere.
9. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii.
10. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat
11. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției
12. Infracțiunile de corupție și de serviciu.

Cursul *Instituții de drept penal* poate fi studiat atât în întregime, potrivit ordinii prestabilite a capitolelor, dar se poate și fragmenta în funcție de interesul propriu mai accentuat pentru anumite teme. Însă, în vederea susținerii examenului este obligatorie parcurgerea tuturor capitolelor.

**g. Evaluarea**

Înainte de examen este indicat să parcurgeți din nou toată materia, cu atenție, durata estimată pentru această activitate fiind de aproximativ o săptămână.

Tip activitate	10.1.Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Nota finală depinde de prezența la minim 50% la orele desemnate cursului.	Două teste de evaluare a cunoștințelor	20%
10.5. Seminar/ laborator/ lucrări practice / proiect	Nota finală depinde de prezența la minim 50% din întâlnirile desemnate seminarului	Susținerea a două referate	30 %
10.6. Evaluare finală	Cunoașterea aspectelor teoretice și practice în materie	Examen scris	50 %
10.7. Modalitatea de notare (calificativ sau notă): Notă de la 1 la 10.			
10.8 Standard minim de performanță: Nota finală minim 5.			

# Partea I – Drept penal general

## Capitolul I. LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE EI DE APLICARE

1. Aplicarea legii penale în timp;
  - A. Principiul activității legii penale în concepția Codului penal în vigoare și a noului cod penal. Asemănări și deosebiri.
  - B. Excepții de la principiul activității legii penale.
  - C. Elemente de drept comparat.
2. Aplicarea legii penale de dezincriminare.
3. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei, potrivit Codului penal în vigoare.
4. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Particularitățile reglementării în noul Cod penal și rațiunea acestora.
5. Aplicarea legii penale în spațiul în reglementarea vechiului Cod penal și a noului Cod penal în vigoare. Examinarea comparativă.
6. Extrădarea. Elemente de drept comparat.

## Capitolul II. DEFINIȚIA GENERALĂ A INRAȚIUNII

1. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii potrivit Codului penal în vigoare. Critica acestora.
2. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii în concepția Cod penal în vigoare. Justificare.
3. Elemente de drept comparat.

## Capitolul III. CAUZELE JUSTIFICATIVE

1. Conceptul de cauze justificative.
2. Elementul subiectiv și efectele cauzelor justificative.
3. Legitima apărare.
4. Starea de necesitate.
5. Exercițarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații. Concept, conținut, efecte.
6. Consimțământul persoanei vătămate. Fundament, conținut. Elemente de drept comparat.

## Capitolul IV. CAUZELE DE NEIMPUTABILITATE

1. Concept, clasificare.
2. Cauzele de neimputabilitate în reglementarea Codului penal în vigoare. Natura juridică. Efecte.
3. Constrângerea fizică; concept, condiții, efecte.

4. Constrângerea morală; concept, condiții, efecte.
5. Excesul neimputabil; concept, condiții, efecte.
6. Minoritatea făptuitorului; concept, condiții, efecte.
7. Iresponsabilitatea; concept, condiții, efecte.
8. Intoxicația; concept, condiții, efecte.
9. Eroarea: concept, clasificare, condiții, efecte.
10. Cazul fortuit; concept, condiții, efecte.

## **Capitolul V. TENTATIVA**

1. Conceptul de tentativă.
2. Modalitățile tentativei.
3. Infrațiuni la care tentativa nu este posibilă.
4. Pedepsirea tentativei.
5. Desistarea și împiedicarea producerii rezultatului.

## **Capitolul VI. UNITATEA DE INFRAȚIUNI**

1. Concept, forme.
2. Unitatea infracțiunii continuată; definiție, condiții, pedeapsă.
3. Infracțiunea complexă.

## **Capitolul VII. PLURALITATEA DE INFRAȚIUNI**

1. Concept, condiții, forme.
2. Concursul real și concursul formal de infracțiuni.
3. Pedeapsa în caz de concurs de infracțiuni.
4. Recidiva; concept, condiții generale, forme.
5. Recidiva postcondamnatore și recidiva postexecutorie.
6. Pedeapsa în caz de recidivă.
7. Pluralitatea intermediară.

## **Capitolul VIII. AUTORUL ȘI PARTICIPANȚII**

1. Cadrul de reglementare.
2. Autorul și coautorii.
3. Instigarea; concept, condiții, elemente de drept comparat.
4. Complicitatea; concept, condiții, elemente de drept comparat.
5. Participația improprie.

## **Capitolul IX. SISTEMUL SANCTIUNILOR DE DREPT PENAL POTRIVIT NOULUI COD PENAL ÎN VIGOARE**

1. Pedepsele principale; noțiune, sistem, funcții, caractere.
2. Pedepsele complementare; noțiune, sistem, condiții de aplicare.
3. Pedepsele accesorii, noțiune, sistem, aplicare.
4. Măsurile de siguranță; noțiune, sistem, condiții de luare a măsurilor de siguranță.
5. Măsurile educativă; noțiune, sistem, condiții de luarea măsurilor educativă.

## **Capitolul X. INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR**

1. Conceptul de individualizare a pedepselor;
2. Criteriile generale de individualizare a pedepsei.
3. Elemente de drept compara

## **Capitolul XI. CIRCUMSTANȚE ATENUANTE ȘI CIRCUMSTANȚE AGRAVANTE**

1. Conceptul de circumstanțe.
2. Clasificarea circumstanțelor.
3. Examinarea circumstanțelor atenuante legale.
  - A. Provocarea din partea persoanei vătămate; noțiune, condiții.
  - B. Depășirea limitelor legitimei apărări.
  - C. Depășirea limitelor stării de necesitate.
  - D. Elemente de drept comparat.
4. Circumstanțele atenuante judiciare

## **Capitolul XII. ALTE MODALITĂȚI DE INDIVIDUALIZARE JUDICIARĂ A PEDEPSEI**

1. Renunțarea la aplicarea pedepsei; condiții; efecte;
2. Amânarea aplicării pedepsei; condiții; termen de supraveghere și obligațiile persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei precum și modificarea sau încetarea acestora, revocarea sau amânarea aplicării pedepsei, efectele amânării pedepsei;
3. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere; condiții, termen de supraveghere, măsurile și obligațiile pe care trebuie să le respecte condamnatul pe durata termenului de supraveghere, revocarea, anularea, efecte.



## **Partea a II-a - Drept penal special**

### **Capitolul I. INFRAȚIUNI CONTRA PERSOANEI**

1. Sistematizarea incriminării faptelor contra persoanei.
2. Justificarea incriminării de noi fapte contra persoanei în noul Cod penal.
3. Armonizarea conținutului incriminării faptelor contra persoanei, cu majoritatea legislațiilor europene în materie.

### **Capitolul II. INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII**

1. Omorul și omorul calificat în reglementarea Codului penal în vigoare. Rațiunea pentru care legiuitorul penal român, în noul Cod penal, a renunțat la unele elemente circumstanțiale de agravare a omorului.
2. Analiza elementelor circumstanțiale ale omorului calificat cu evidențierea controverselor în doctrină și în practica judiciară în legătură cu unele dintre acestea.
3. Uciderea la cererea victimei, variantă atenuantă a omorului. Justificarea denumirii marginale și rațiunea incriminării acestei fapte. Particularitățile conținutului acestei fapte contra vieții.
4. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii. Rațiunea pentru care legiuitorul penal român a procedat la o reformulare a conținutului acestei incriminări, în raport cu legea penală în vigoare. Examinarea elementelor de particularizare a acestei incriminări.
5. Uciderea din culpă; elemente de diferențiere, motivarea acestora și critica simplificării reglementării în noua lege penală.

### **Capitolul III. INFRAȚIUNI CONTRA INTEGRITĂȚII CORPORALE SAU SĂNĂTĂȚII**

1. Sistematizarea incriminării faptelor contra integrității corporale sau sănătății potrivit Codului penal în vigoare. Rațiunea pentru care legiuitorul în noul Cod penal a lărgit sfera faptelor contra integrității corporale sau sănătății.
2. Lovirea sau alte violențe în reglementarea Codului penal în vigoare.
3. Vătămarea corporală. Simplificarea reglementării acestei fapte în noul Cod penal și motivarea acesteia.
4. Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte.
5. Relele tratamente aplicate minorului. Conținutul incriminării și motivele pentru care această faptă a fost inclusă în categoria faptelor contra integrității corporale sau sănătății.

6. Încăierarea. Motivarea includerii acestei fapte în categoria infracțiunilor contra integrității corporale sau sănătății de legiuitorul actualului Cod penal.

#### **Capitolul IV. INFRAȚIUNI SĂVÂRȘITE ASUPRA UNUI MEMBRU DE FAMILIE**

1. Reglementarea.

2. Violența în familie.

3. Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă. Examinarea comparativă a pruncuciderii reglementată în vechiul Codul penal și uciderea nou-născutului săvârșită de către mamă, potrivit noului Cod penal. Rațiunea incriminării ca faptă distinctă a vătămării noului-născut de către mamă.

#### **Capitolul V. INFRAȚIUNI CONTRA LIBERTĂȚII PERSOANEI**

1. Lipsirea de libertate în mod nelegal în reglementarea Codului penal în vigoare.

2. Amenințarea. Evidențierea particularităților conținutului acestei fapte în noul Cod penal.

3. Șantajul în concepția Codului penal în vigoare.

4. Hărțuirea. Conținut, justificarea introducerii în sfera ilicitului penal a acestei fapte.

#### **Capitolul VI. TRAFICUL ȘI EXPLOATAREA PERSOANELOR VULNERABILE**

1. Sistematizarea infracțiunilor. Includerea în această categorie de incriminări a celor cuprinse în Legea nr. 678/2001 și în OUG nr.194/2002 la care s-au adăugat alte incriminări prevăzute în Codul penal în vigoare.

2. Sclavia. Rațiunea incriminării, conținut.

3. Traficul de persoane. Examinarea conținutului.

4. Traficul de minori în legea penală în vigoare. Cu ultimele modificări prin OUG 18/2016.

5. Supunerea la muncă forțată sau obligatorie. Conținutul, delimitarea de alte infracțiuni contra libertății persoanei.

6. Proxenetismul în reglementarea Codului penal în vigoare.

7. Exploatarea cerșetoriei.

#### **Capitolul VII. INFRAȚIUNI CARE ADUC ATINGERE DOMICILIULUI ȘI VIEȚII PRIVATE**

1. Sistematizarea încriminărilor și caracterizarea acestora.

2. Violarea de domiciliu în reglementarea Codului penal în vigoare.

3. Violarea sediului profesional. Justificarea incriminării și analiza structurii conținutului.

4. Violarea vieții private, reglementare necesară pentru ocrotirea penală a valorilor garantate de art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

5. Divulgarea secretului profesional în reglementarea Codului penal în vigoare.

## **Capitolul VIII. INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI SĂVÂRȘITE PRIN SUSTRAGERE.**

1. Sistematizarea incriminării faptelor contra patrimoniului în Codul penal în vigoare.

2. Furtul și furtul calificat.

3. Furtul în scop de folosință în concepția Codului penal în vigoare. Referințe de drept comparat.

4. Tâlhăria, varianta tip.

5. Tâlhăria calificată în reglementarea Codului penal în vigoare.

6. Pirateria varianta tip și pirateria varianta calificată potrivit Codului penal în vigoare.

7. Tâlhăria sau pirateria, urmată de moartea victimei, în concepția Codului penal în vigoare.

## **Capitolul IX. INFRAȚIUNI CONTRA PATRIMONIULUI PRIN NESOCOTIREA ÎNCREDERII.**

1. Cadrul incriminării faptelor contra patrimoniului săvârșite prin nesocotirea încrederii.

2. Abuzul de încredere în reglementarea Codului penal în vigoare.

3. Abuzul de încredere prin fraudarea creditelor. Justificarea incriminării în noul Cod penal și examinarea conținutului.

4. Bancruta simplă și bancruta calificată în legea penală în vigoare.

5. Gestiunea frauduloasă în reglementarea Codului penal în vigoare

6. Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor și înșelăciunea potrivit reglementării Codului penal în vigoare.

7. Înșelăciunea privind asigurările, deturnarea licitațiilor publice și exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile, incriminări introduse de noul Cod penal în categoria infracțiunilor contra patrimoniului săvârșite prin nesocotirea încrederii. Caracterizarea conținutului acestora.

## **Capitolul X. INFRAȚIUNI PRIVIND AUTORITATEA ȘI FRONTIERA DE STAT**

1. Ultrajul în reglementarea Codului penal în vigoare.

2. Uzurparea de calități oficiale, în concepția noului Cod penal. Elemente de particularizare.

3. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri în reglementarea Codului penal în vigoare.

4. Ruperea de sigilii și sustragerea de sub sechestru. Conținut și caracterizare.

5. Infracțiuni privind frontiera de stat. Conținut, caracterizare, particularizări.

## **Capitolul XI. INFRAȚIUNI CONTRA ÎNFĂPTUIRII JUSTIȚIEI**

1. Cadrul incriminării faptelor contra înfăptuirii justiției potrivit Codului penal în vigoare.

2. Incriminarea de noi fapte care pot afecta semnificativ activitatea de înfăptuire a justiției precum: obstrucționarea justiției, influențarea declarațiilor, vendeta, compromiterea intereselor justiției, sfidarea instanței, asistența și reprezentarea neloială, neexecutarea sancțiunilor penale. Justificarea acestor incriminări.

## **Capitolul XII. INFRAȚIUNILE DE CORUPȚIE ȘI DE SERVICIU**

1. Luarea de mită, darea de mită, traficul de influență și cumpărarea de influență în reglementarea Codului penal în vigoare.

2. Luarea de mită și darea de mită săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia. Rațiunea incriminării acestor fapte.

3. Combaterea faptelor de corupție, prin mijloace de drept penal când sunt săvârșite de către funcționarii străini sau în legătură cu aceștia. Temeiul aplicării legii penale române unor asemenea categorii de subiecți activi ai faptelor de corupție.

4. Infracțiunile de serviciu în reglementarea Codului penal în vigoare. Rațiunea reformulării, în noua lege penală, a conținutului unora dintre infracțiunile de serviciu și justificarea de noi incriminări în această materie.

5. Legea nr. 78/2000 privind infracțiunile de corupție.

## Bibliografie

- Antoniu George, Toader Tudorel, Explicațiile noului Cod penal, Vol. I și II (partea generală), Ed. Universul Juridic, București, 2015;
- Antoniu George, Toader Tudorel, Explicațiile noului Cod penal, Vol. III și IV (partea specială), Ed. Universul Juridic, București, 2015-2016;
- Antoniu George, Tratat de drept penal, Vol. I – Introducere in dreptul penal, aplicarea legii penale, Ed. universul Juridic, București 2015;
- Bodorancea G., Cioclei V. și alții, *Codul penal comentariu pe articole*, Ed. C.H.Beck, București, 2014;
- Bulai Costică și alții, Drept penal român, partea generală, Ed. a VII-a București 2012;
- Buneci Petre, Hotca Mihai Adrian și alții, *Instituții de drept penal*, Ed. Universul juridic, București, 2014;
- Buneci Petre, Hotca Mihai Adrian și alții, *Instituții de drept penal*, Ed. Universul juridic, București, 2014;
- Buneci Petre, Pascu Ilie, Drept penal partea specială, Vol.I, Ed. Hamangiu, București, 2017;
- Dobrinou Vasile și alții, Noul Cod penal comentat, partea specială, Ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
- Flore Daniel, *Droit penal europeen – Ediția a II-a*, Ed. Groupe Larcire, Bruxelles 2014;
- Hotcă Mihai Adrian (Coord.) și alții. *Noul Cod penal. Note. Corelații. Explicații*, Ed. C.H. Beck, București, 2014;
- Pascu Ilie și alții, Noul Cod penal comentat, Partea Generală, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
- Pascu Ilie, Uzlău Andreea Simona, Muscalu Gheorghe, *Drept penal. Partea Generală*, Ediția a IV-a, Ed. Hamangiu, București 2016;
- Pascu Mădălina, Manea Teodor, *Acordul de recunoaștere a vinovăției*, Ed. Universul Juridic, București 2015;
- Pașca Viorel, Drept penal, Partea Generală, Ed. Universul Juridic, București, 2011.